

Stichting Nederlandse Dansdagen

Geadviseerd subsidiebedrag: € 386.541

Gevraagd subsidiebedrag: € 525.000

Over de instelling

Stichting Nederlandse Dansdagen (hierna: Nederlandse Dansdagen), podiumkunsten, festivals, Maastricht

Nederlandse Dansdagen organiseert jaarlijks begin oktober een zevendaags festivalprogramma in Maastricht dat een podium biedt aan de Nederlandse dans. Het festival presenteert, (co)produceert en stimuleert dans naar eigen zeggen in al zijn facetten en vanuit verrassende invalshoeken. Het programma varieert van klassiek ballet tot hiphop, van avant-garde tot moderne dans, van meesters tot jong talent en van performance art tot dans voor een jong publiek. Het festival betekent een week lang premières, previews, voorstellingen, tentoonstellingen, open studio's, debatten, expertmeetings, masterclasses, prijzen, feesten en ontmoetingen en uitwisselingen tussen danskunstenaars, deelnemers en het publiek.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.25 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur (hierna: raad) adviseert Stichting Nederlandse Dansdagen een subsidiebedrag toe te kennen van € 386.541.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

Nederlandse Dansdagen is gegroeid van een festivalweekend voor insiders tot een veelomvattender evenement dat de breedte van de Nederlandse dans toont en viert. Niet alle producties zijn van hetzelfde niveau. De kracht van het festival zit hem in de ogen van de raad in de breedte, in de veelzijdigheid van het Nederlandse dansaanbod. Het festival trekt veel professionals uit de danswereld, die onder meer samenkomen bij het jaarlijkse debat waarbij de focus gericht is op de actualiteit en de veranderingen binnen het danslandschap. Deze koers van het faciliteren en aanjagen van reflectie en dialoog is inmiddels een vast onderdeel van de programmering. De laatste jaren is hierop nog duidelijker ingezet: de missie omvat inmiddels ook het bereiken van een jonger en breder publiek. Daarnaast wil de instelling het festival breder toegankelijk maken. Dat is in de ogen van de raad goed gelukt: Nederlandse Dansdagen manifesteert zich nu als een festival waarbij alle dansdisciplines aanwezig zijn en waaraan onderdelen als

debat, discussie, presentatie, participatie, verjonging en verbreding van het publiek onlosmakelijk verbonden zijn. Het festival heeft hiermee een duidelijk profiel gekregen.

De raad plaatst een kleine kanttekening bij de mate waarin Nederlandse Dansdagen haar rol als internationaal platform vervult. Zijn indruk is dat er tijdens Nederlandse Dansdagen beperkt sprake is van een internationale programmering of van een internationaal bezoekersprogramma. De raad is daarom des te meer positief over de voornemens om het internationale aspect steviger aan te zetten. Nederlandse Dansdagen is in zijn ogen bij uitstek de plek om de internationale positie van de Nederlandse dans te verstevigen en dansmakers te ondersteunen in hun activiteiten over de grens.

De raad is enthousiast over de plannen voor subsidieperiode 2025 - 2028. Nederlandse Dansdagen wil het erfgoed, de actualiteit en de toekomst van de dans op een voor professionals, publiek en samenleving zo relevant mogelijke manier presenteren. Deze elementen zijn leidend voor de komende edities en vervat de instelling onder de titel 'Dans met mij'. Ze heeft daarnaast plannen voor een pilot om het festival landelijk te verbreden en lanceert een online platform, 'ND Digitaal'.

De raad constateert dat Nederlandse Dansdagen met een open blik een platform biedt aan dans en daarbij alle vormen gelijkwaardig behandelt. De instelling presenteert een programma met vier uitgangspunten: Toegankelijkheid en maatschappelijke betekenis ('Dans met mij'), Actualiteit verbonden met erfgoed en toekomst, Digitalisering en Internationalisering. Daarnaast formuleert zij een zogeheten plusambitie: een pilot om het festival op andere plekken in Nederland een vervolg te geven middels satellietplekken in samenwerking met theaters, gezelschappen, makers, amateurkunsten, opleidingen en sociaal-maatschappelijke initiatieven. De raad vindt deze uitgangspunten solide en geloofwaardig. De keuzes die de instelling maakt komen op een natuurlijke manier voort uit deze beginselen. Het festival kan op basis hiervan organisch groeien.

De raad is enthousiast over de manier waarop Nederlandse Dansdagen inzet op digitalisering vanuit een onderzoekende, artistiek-inhoudelijke invalshoek. Hij vindt de plannen hiertoe interessant, zeker in combinatie met de ambities voor online platform ND Digitaal. Hij is nieuwsgierig naar de manier waarop de instelling haar ambities op het gebied van internationalisering gaat vormgeven in een digitale context, al constateert hij dat een plan voor structurele financiering van het platform vooralsnog ontbreekt.

Met betrekking tot de activiteiten op het gebied van talentontwikkeling neemt Nederlandse Dansdagen een bescheiden maar bij de aard en omvang van de

instelling passende verantwoordelijkheid op zich in de sector. De instelling rolt zelf geen ontwikkeltrajecten uit, maar stelt zich op als schakel in een netwerk. Programma's als 'Virtual Residencies', waarin makers digitale danskunst onderzoeken, en de actieve rol die het festival speelt in het netwerk 'Dans: Right Now!' zijn hier voorbeelden van. In beide gevallen wordt slim samengewerkt met partners die overwegend in het zuiden van het land actief zijn. De winnaar van de jaarlijks uit te reiken Innovatieprijs wordt naderhand begeleid door de jury en de winnaar presenteert de daaropvolgende editie nieuw werk. Dit vindt de raad een geslaagde opzet.

Maatschappelijke betekenis

De raad constateert dat Nederlandse Dansdagen in de subsidieperiode 2021 - 2024 verder is verbreed, in de soorten dans die zij presenteert en ook in de aandacht die zij schenkt aan sociaal-maatschappelijke thema's. Die worden geagendeerd tijdens vaste programmaonderdelen als 'Het Debat van de Nederlandse Dans' en de 'Staat van de Dans', uitgesproken door een persoon met een toonaangevende stem binnen de Nederlandse danswereld. De raad is positief over de manier waarop het festival ruimte biedt aan deze zaken, naast de feestelijke prijsuitreikingen en netwerkmomenten.

De instelling doet veel aan educatie, in samenwerking met onderwijsinstellingen en mede in het kader van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit. Met programmaonderdelen als 'Dansen in Cafés' en de Danstent richt zij zich op participatie van een breed publiek. Het zijn podia voor ontmoeting en showcase van zowel amateur- als professionele dansers. Met dansWEB maakt de instelling zich hard voor inclusie en participatie van bijvoorbeeld mensen met een beperking.

In de plannen voor de komende subsidieperiode leest de raad een krachtige visie op de maatschappelijke waarde van dans en de rol die Nederlandse Dansdagen daarin op zich wil nemen. Daarmee bouwt zij voort op de heldere koers die ze al enige tijd vaart. De beschreven aandachtsgebieden, waaronder erfgoed en debat en reflectie, zijn aansprekend. Nederlandse Dansdagen gaat in de komende jaren danserfgoed op twee manieren ontsluiten: voor publiek (gericht op informeren, inspireren en betrekken) en voor de professional (gericht op onderzoek en innovatie). Daartoe werkt ze onder meer samen met Theatercollectie Allard Pierson, Podiumkunst.net en de Nieuwe Dansbibliotheek.

Nederlandse Dansdagen is goed ingebed in Maastricht en werkt samen met een groot aantal lokale en regionale partners, waaronder Theater aan het Vrijthof dat een centrale rol speelt, zowel inhoudelijk, productioneel als op het gebied van marketing. Met instellingen op andere festivallocaties, zoals Het Bonnefanten, Marres en Lumière, wordt eveneens samengewerkt in het bereiken van gezamenlijk publiek.

Als platform voor debat en reflectie nam Nederlandse Dansdagen in 2023 het voortouw voor een 'Call to Action', een actieagenda van de danssector. De raad moedigt de voortzetting van deze voortrekkersrol aan, en is positief over de manier waarop de instelling stappen zet die een vervolg geven aan de in de agenda aangedragen aandachtspunten.

De instelling toont zich in haar aanvraag voldoende transparant over de toepassing van de kernwaarden van de Fair Practice Code en licht haar inzet op elk van deze waarden voldoende toe. De naleving ervan in de toekomst is beperkt toegelicht. De instelling beschrijft voldoende hoe ze omgaat met eerlijke beloning van haar personeel. In de periode 2021 - 2024 is een zogenaamd Fair Practice Lab gehouden. Naast het doorgaan met fair betalen van medewerkers, freelancers en artiesten, kwam hieruit als belangrijk aandachtspunt voort het oog houden voor de werkdruk in de organisatie. Dit zijn tevens de focuspunten voor de komende tijd. De raad kan zich hierin vinden, met name de aandacht voor de werkdruk, gezien het kleine team waarmee de instelling werkt. Sociale veiligheid is onderwerp van gesprek in werkoverleggen. Nederlandse Dansdagen volgt de cao Toneel en Dans.

De reflectie op diversiteit en inclusie is wat beknopt. Diversiteit en inclusie zijn wel onderdeel van het gesprek met de partners van het festival en onderdeel van het programmeringsbeleid. De raad is te spreken over het inbouwen van waarborgen waarmee de instelling zorgt voor de vertegenwoordiging van voldoende perspectieven in de jury's en de programmaraad.

De instelling beschrijft voldoende hoe ze de Code Diversiteit & Inclusie toepast binnen haar eigen organisatie en maakt het aannemelijk dat het beschreven beleid in de praktijk ook uitgevoerd wordt of gaat worden. Een D&I-scan leverde als nulmeting en instrument meer bewustwording op binnen de organisatie. Bij het verder implementeren van de uitkomsten valt volgens Nederlandse Dansdagen winst te behalen op het gebied van beleidsverandering.

Toegankelijkheid

Nederlandse Dansdagen onderscheidt zich – voornamelijk na de openingsdagen waar veelal professionals uit de danswereld bijeenkomen – door actief te zijn op allerlei plekken in Maastricht en zo een divers publiek te bereiken. Dat kan zij goed. In dat kader betreurt de raad het dat onderdelen die zich richtten op de wijken in Maastricht de laatste edities niet langer op het programma stonden.

De raad vindt de reflectie van de instelling op het eigen publiek solide en doordacht. Hij onderschrijft de noodzaak voor het festival om een breed publiek te bereiken. In dat kader is hij ook positief over de voornemens van Nederlandse Dansdagen om zich middels de plusambitie verder te ontwikkelen en manifesteren.

Het festival ontwikkelde tijdens de coronacrisis een digitaal platform en gaat daar in de subsidieperiode 2025 - 2028 mee verder. Dit vergroot de toegankelijkheid voor het publiek. De raad juicht dit toe en vindt de motivatie en aanpak van Nederlandse Dansdagen om digitaal blijvend aanwezig te zijn voorbeeldstellend. De keuze om te digitaliseren ziet de raad als een krachtige toegevoegde waarde op het fysieke aanbod: het festival legt niet alleen vast maar initieert een breder palet aan online activiteiten, zoals een tentoonstelling en achtergrondinformatie, met als doel de geschiedenis van de dans te digitaliseren en inzichtelijk te maken.

Daarnaast vergroot Nederlandse Dansdagen de toegankelijkheid van het festival met een variatie aan toegangsprijzen, waarbij sommige onderdelen helemaal gratis zijn. Vooral de projecten in de Danstent kenmerken zich door het bezoek van een divers en jong publiek. Professionals en liefhebbers komen samen in deze tent op het Vrijthof in Maastricht om deel te nemen en te dansen, wat in de ogen van de raad een krachtig gebaar is dat de laagdrempeligheid van het festival veel goed doet.

Andere manieren waarop Nederlandse Dansdagen haar toegankelijkheid vergroot zijn aangepaste presentaties, prikkelarme presentaties voor neurodivergent publiek, audiodescriptie van dansvoorstellingen en samenwerking met ouderenbuddy's (met Stichting Vier het Leven). Projecten als dansWeb bereiken ouderen en jongeren in toegespitste online en offline activiteiten.

Bedrijfsmatige gezondheid

Nederlandse Dansdagen geeft aan dat zij de afgelopen jaren dankzij overheidssteun het hoofd boven water heeft weten te houden. De extra coronasteun verbloemde echter deels dat de structurele subsidies feitelijk niet toereikend waren voor een duurzaam gezonde organisatie en een duurzaam gezond festival.

De begroting is realistisch gezien het activiteitenplan. Om de verdere ambities te realiseren en als voorwaarde voor de brede festivalwerking vraagt Nederlandse Dansdagen een hoger subsidiebedrag aan dan zij voor de subsidieperiode 2021 - 2024 heeft ontvangen. De stijging van 175.000 euro bestaat uit algemene gestegen kosten en de kosten van het implementeren van de Fair Practice Code (100.000 euro). Verder heeft Nederlandse Dansdagen de plusambitie om buiten Maastricht samenwerkingen op te zoeken met andere steden en externe festivalweekends te organiseren. Hiervoor reserveert ze 75.000 euro.

De instelling had in 2022 een relatief hoge liquiditeit en solvabiliteit en een gemiddeld weerstandsvermogen. Ze heeft een mix van eigen inkomsten (25 procent) en subsidies (75 procent) in 2025 en verwacht dat deze verhouding ongeveer gelijk blijft. Naast rijkssubsidie ontvangt de instelling subsidie van de Provincie Limburg en de gemeente Maastricht.

Nederlandse Dansdagen beschrijft uitgebreid de risico's die een stabiele bedrijfsvoering kunnen bedreigen. Het gaat om het mogelijk lager uitvallen van de sponsor- en fondseninkomsten, de mogelijke btw-verhoging op cultuur die risicovol is voor zowel de eigen inkomsten als de toegankelijkheid en de afhankelijkheid van subsidies, die mogelijk lager uit kunnen vallen. Om deze risico's te beperken gaat Nederlandse Dansdagen pas definitieve verplichtingen aan als projectgelden zijn toegekend. Ook de realisatie van de plusambitie (landelijke uitbreiding) is afhankelijk van een stabiele basisfinanciering.

De raad mist een plan omtrent de financiering van ND Digitaal. Via Cultuurloket DigitALL is er een startsubsidie, maar reflectie op het verdere financiële verloop van het project ontbreekt.

De instelling heeft toekomstige stappen aangaande de toepassing van de principes van de Governance Code Cultuur uitgewerkt. Het bestuur en de raad van toezicht willen in de subsidieperiode 2025 - 2028 waken over een veilige en inclusieve werkomgeving.

Geografische spreiding

Nederlandse Dansdagen is gevestigd in Maastricht. Binnen de categorie Podiumkunstenfestivals zijn er meer aanvragers dan beschikbare plekken. Een goede geografische spreiding kan worden gerealiseerd op basis van afweging van de vestigingsplaats van de aanvragers.